

Tid Torsdagen den 23 augusti 2012 kl 16.35 – 16.55

Plats Stora Kollegiesalen, Stadshuset

Justerat Torsdagen den 23 augusti 2012

Ulla Hamilton

Daniel Helldén

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Ulla Hamilton (M), ordföranden

Daniel Helldén (MP), vice ordföranden

Bo Arkelsten (M)

Daniel Valiollahi (M)

Annika Davidsson (M)

Mark Klamberg (FP)

Jonas Naddebo (C)

Malte Sigemalm (S)

Oskar Levin (S)

Martin Hansson (MP)

Kajsa Stenfelt (V)

Tjänstgörande ersättare:

Peter Abelin (M)

Jimmy Lindgren (S)

för Datevig Tjärnberg (M)

för Annika Ödebrink (S)

Ersättare:

Inga-Lill Larsson (M)

Jesper Svensson (FP)

Göran Oljeqvist (KD)

Hanna Helsing (S)

Hampus Rubaszkin (MP)

Maria Antonsson (MP)

Tobias Johansson (V)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Per Anders Hedkvist, Fredrik Alfredsson, Louise Bill, Barbro Edlund, Ted Ell, Åse Geschwind, Inga-Lill Hultin, Mattias Lundberg och Anne Rådestad samt personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-6 och biträdande borgarrådssekreteraren Martin Savén från roteln.

§ 9

Jämställd trafik. Motion (2011:72). Svar på remiss

Dnr T2012-310-02672

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
- 2 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Trafikkontorets tjänsteutlåtande från den 1 juni 2012.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m.fl. (M), Mark Klamberg (FP), Jonas Naddebo (C) och Kajsa Stenfelt (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Att tillstyrka motionen
- 2 Att vidare anföra följande:

Vi delar kontorets synpunkt att en utredning kring jämställd trafik bör tas fram och föreslår att så sker i enlighet med motionens intentioner.

- 3) Malte Sigemalm m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

- 1 Delvis tillstyrka motionen
- 2 Utöver detta tillföra:

Vägverket tog 2009 rapporten ”Jämställd samhällsplanering – förslag på metod” som analyserar mäns och kvinnors resvanor. En av slutsatserna i rapporten är att män och kvinnor gör ungefär lika många resor på en dag, men att kvinnors resande innebär 20 % mer service- och inköpsresor, medan männen utför rena arbetsresor. Kvinnor utför t.ex. ca dubbelt så många resor som syftar till att hämta eller lämna barn jämfört med män, enligt rapporten. Kvinnor lägger alltså, enligt rapporten, betydligt mer tid på vardagligt resande. I praktiken innebär det också en minskad möjlighet att ta ett arbete längre bort från bostaden eller att jobba heltid, vilket får konsekvenser för de val kvinnor och män gör på arbetsmarknaden. Det leder direkt eller indirekt till att kvinnor i högre utsträckning än män tar jobb till lägre löner men närmare hemmet eller går ner till i arbetstid. Det påverkar kvinnors inkomster under tiden som förvärvsarbetande, men också senare i livet deras pensioner, negativt. På så sätt försvårar den fysiska planeringen möjligheten till ekonomisk jämställdhet mellan män och kvinnor.

Begreppet ”livspusslet” har under de senaste åren diskuterats i en mängd olika sammanhang. Vad frågeställningarna handlar om är hur människor får livet att gå

ihop. Uppgiften att kunna kombinera arbete, familj, vänner och partnerskap/äktenskap/samboliv blir mer och mer som att lägga ett pussel, ett pussel som för kvinnorna har många fler bitar då kvinnor ofta tar ansvar för både förvärvsarbete och hemmet. En genusmedveten stadsplanering kommer aldrig ensamt att lösa livspusslet, eller för den delen den ojämslällda arbetsdelningen i hemmen. En genusmedveten stadsplanering kan dock vara en byggsten på vägen. Om vi menar allvar med att fler kvinnor ska ha möjligheten till heltid måste det också vara praktiskt möjligt att kombinera med vardagslivet, då kan stadsplanering vara en del i lösningen. För att sätta ord på den tid alla våra vardagliga åtaganden tar, och den förflyttning i rummet som krävs för att utföra dem har ett använder forskarna Anita Larsson och Anne Jalakas i sin skrift ”Jämställdhet nästa! Samhällsplanering ur ett genusperspektiv (SNS förlag 2008) begreppet tidsgeografi. Det som har föranlett våra allt mer komplexa lösningar för att få vardagen att gå ihop är uppdelningen av hem och arbetsplats, och regionsförstoringar med allt längre pendlingsavstånd, menar Larsson och Jalakas i samma text. Regionsförstoringen av städer gör att det uppstår svårigheter med att kombinera familj och barn med långa resor till och från arbetet. Lösningen blir ofta att en av föräldrarna, ofta kvinnan, avstår från att ta ett arbete långt ifrån hemmet eller arbetar deltid. Normen för arbetsfördelningen är en heltidsarbetande man med en deltidsarbetande hustru, med sitt arbete på så pass nära håll att hon kan sköta hem och barn, skriver Gunnel Forsberg i sin text ”Den genderiserade staden” (Speglingar av rum, Symposion 2005). Detta förstärker de processer som gör att kvinnor har lägre inkomster än män, men det förstärker också den ojämsla fördelningen av det obetalda hushållsarbetet konstaterar Larsson och Jalakas.

En stads- och trafikplanering som synliggör tidsgeografin och aktivt vidtar åtgärder för att förenkla för det vardagliga livet, med pendelresor för att handla, hämta barn och så vidare, kan mot den här bakgrunden skapa bättre förutsättningar för att nå jämställdhet. Det krävs då att stads- och trafikplaneringen synliggör mer än var människor bor och jobbar. Det handlar inte om att synliggöra endast hur kvinnor till vardag rör sig genom staden och varför, utan att synliggöra alla individers vardagsliv. Ett sätt att göra det, som lyfts av flera forskare är att ta fram och synliggöra medborgarnas erfarenheter av både produktion och reproduktion. Larsson och Jalakas föreslår att man ska utveckla tidsgeografiska data, som de kallar tidsgeografiska dagsprogram. De tidsgeografiska dagsprogrammen kan antingen vara baserade på enskilda människors redogörelse för hur de organiserar sin dag, eller konstrueras utifrån generella antaganden om hur lång tid vardagens aktiviteter tar för olika slags människor. Jämförelser mellan olika områden bör leda till slutsatser om hur vissa gatustrukturer och trafiklösningar möjliggör och skapar större frihet, medan andra fungerar som inlåsande. Slutsatserna kan ligga till grund för hur nya områden planeras.

Tidsgeografiska dagsprogram skulle både som motionären lyfter fram beskriva mäns och kvinnors olika resemönster i olika stadsdelar, och därmed kunna ligga till grund för en bättre samhällsplanering.

Beslutsgång

Ordföranden Ulla Hamilton (M) ställer de framlagda förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m.fl. (M), Mark Klamberg (FP), Jonas Naddebo (C) och Kajsa Stenfelt (V).

Reservation

Vice ordföranden Daniel Helldén m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Malte Sigemalm m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Vid protokollet
Åse Geschwind

Rätt utdraget intygar:
